

§ 196

Dnr 2018.2855

Yttrande angående remiss om kategorisering av verksamheter och åtgärder utifrån krav på miljökonsekvensbeskrivning

Sammanfattning

Naturvårdsverket har redovisat ett regeringsuppdrag om vilka krav på miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som bör ställas på miljöfarliga verksamheter och vattenverksamheter. Skellefteå kommun har fått ärendet på remiss från Miljö- och energidepartementet och kommunstyrelsen har lämnat ärendet till bygg- och miljönämnden för yttrande.

Beslut

Bygg- och miljönämnden vill lämna följande synpunkter:

Nämnden menar att det är bra att genom föreslagna ändringar i svensk lagstiftning se till att Sverige uppfyller miljökonsekvensbeskrivning -direktivet.

För att ändringarna ska kunna genomföras och för att de bedömningar som ska göras ska bli likartade över landet, behöver handledningar tas fram. Framför allt behöver en tydlig handledning för kommunernas bedömning av om en anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet kan ha betydande miljöpåverkan eller inte.

Nämnden gör bedömningen att kommunens handläggning av ärenden kopplat till anmälningspliktig vattenverksamheten inte kommer att påverkas i någon större omfattning av ett ökat krav på miljökonsekvensbeskrivning för vissa typer av vattenverksamheter. Anmälningspliktiga ärenden bedöms inte påverkas av krav på miljökonsekvensbeskrivning.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnad miljö's tjänsteskrivelse 2018-09-13 samt länk till remissen:

<https://www.gov.se/remisser/2018/09/remiss-av-naturvardsverkets-redovisning-av-regeringsuppdraget-kategorisering-av-verksamheter-och-atgarder-utifran-krav-pa-miljokonsekvensbeskrivning/>

Beslutet sänds till:

Kommunstyrelsen, Skellefteå kommun

Bygg- och miljönämnden

Yttrande angående remiss om kategorisering av verksamheter och åtgärder utifrån krav på MKB

Sammanfattning

Naturvårdsverket har redovisat ett regeringsuppdrag om vilka krav på miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som bör ställas på miljöfarliga verksamheter och vattenverksamheter. Skellefteå kommun har fått ärendet på remiss från Miljö- och energidepartementet och kommunstyrelsen har lämnat ärendet till bygg- och miljönämnden för yttrande.

Förslag till beslut

Bygg- och miljönämnden vill lämna följande synpunkter:

Nämnden menar att det är bra att genom föreslagna ändringar i svensk lagstiftning se till att Sverige uppfyller MKB-direktivet.

För att ändringarna ska kunna genomföras och för att de bedömningar som ska göras ska bli likartade över landet, behöver handledningar tas fram. Framför allt behöver en tydlig handledning för kommunernas bedömning av om en anmälningspliktig miljöfarlig verksamhet kan ha betydande miljöpåverkan eller inte.

Nämnden gör bedömningen att kommunens handläggning av ärenden kopplat till anmälningspliktig vattenverksamheten inte kommer att påverkas i någon större omfattning av ett ökat krav på MKB för vissa typer av vattenverksamheter. Anmälningspliktiga ärenden bedöms inte påverkas av krav på MKB.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnad miljöns tjänsteskrivelse samt länk till remissen:

<https://www.gov.se/remisser/2018/09/remiss-av-naturvardsverkets-redovisning-av-regeringsuppdraget-kategorisering-av-verksamheter-och-atgarder-utifran-krav-pa-miljokonsekvensbeskrivning/>

Inger Nygren
Miljöinspektör

Beslutet sänds till:

- Kommunstyrelsen, Skellefteå kommun

Beskrivning av ärendet

Naturvårdsverket har redovisat ett regeringsuppdrag om vilka krav på miljökonsekvensbeskrivning som bör ställas på miljöfarliga verksamheter och vattenverksamheter.

Miljöfarlig verksamhet

Naturvårdsverket har föreslagit vilka miljöfarliga verksamheter och åtgärder som alltid kan antas medföra betydande miljöpåverkan, och därmed en utökad miljökonsekvensbeskrivning, samt för vilka verksamheter frågan om betydande miljöpåverkan ska bedömas från fall till fall. Det svenska regelverket om miljökonsekvensbeskrivningar ändrades den 1 januari 2018 och förslagen i redovisningen är anpassade för att ingå i det nya regelverket. Ett viktigt syfte med uppdraget är att säkerställa att Sverige uppfyller MKB-direktivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/52/EU)

Miljöprövningsförordningen (MPF) innehåller bestämmelser om tillståndsplikt och anmälningsplikt för miljöfarliga verksamheter och åtgärder. För dessa verksamheter och åtgärder har Naturvårdsverket gjort en bedömning av i vilken utsträckning verksamheten eller åtgärden motsvarar:

- Alltid betydande miljöpåverkan (BMP)
- Behovsbedömning (bedömning av om verksamheten kan antas vara betydande miljöpåverkan)
- Inga krav (endast C-verksamheter ingår i denna kategori)

Naturvårdsverkets förslag innebär att färre tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter hamnar i kategorin ”Alltid betydande miljöpåverkan” och fler verksamheter kommer istället att tillhöra kategorin ”Behovsbedömning”. När det gäller anmälningspliktiga verksamheter (C-verksamheter) föreslår Naturvårdsverket att tillsynsmyndigheten behöver ta ställning i frågan om betydande miljöpåverkan för fler verksamheter än idag. Förslagen innebär att de svenska reglerna närmar sig MKB-direktivets kategorisering av verksamheter. Naturvårdsverkets bedömning är att förändringarna kan genomföras med ett bibehållet miljöskydd. Förslagen innebär sammantaget att företagens administrativa börda minskar något. Medan för länsstyrelsen och kommunerna kommer det att innebära en något ökad arbetsbelastning.

Utgångspunkten för uppdraget har varit att bibehålla det svenska miljöskyddet. För att det ska kunna ske är det av yttersta vikt att den behovsbedömning som ska göras för de verksamheter som hamnar i kategorin ”behovsbedömning” verkligen blir träffsäker, dvs. att i de fall betydande miljöpåverkan kan antas så tas också beslut som leder till en specifik miljöbedömning och en fullständig MKB. Då finns förutsättningarna för att miljöskyddet i Sverige kommer att bibehållas på dagens nivå.

Vattenverksamheter

Tillståndsplikten för vattenverksamheter i 11 kap miljöbalken är inte utformad på samma sätt som miljöfarlig verksamhet i 9 kapitlet miljöbalken. För vattenverksamheter finns ingen uttömmande uppräkningslista av vad som är tillståndspliktigt utan grundprincipen är att all vattenverksamhet kräver tillstånd och ska prövas av mark- och miljödomstol. Avsteg från grundprincipen om tillstånd finns i form av en möjlighet att anmäla vissa typer av vattenverksamheter samt ett generellt undantag från tillstånd och anmälan där det är ”uppenbart att varken allmänna eller enskilda intressen skadas av vattenverksamhetens inverkan på vattenförhållandena”.

För de vattenverksamheter som kan anmälas till tillsynsmyndigheten finns det i förordning om vattenverksamhet en lista på vilka olika typer av vattenverksamheter som kan anmälas. Bygg- och miljönämnden hanterar vissa typer av anmälningspliktiga vattenverksamheter på delegation av Länsstyrelsen.

Det betyder att en bedömning av hur miljö- och naturförhållandena (och andra allmänna intressen) samt enskilda intressen i det berörda vattenområdet påverkas av det tänkta projektet avgör om åtgärden ska tillståndsprövas, anmälas eller kan utföras utan varken tillstånd eller anmälan. Denna bedömning har stora likheter med den bedömning som sker för att avgöra om en åtgärd innebär en betydande miljöpåverkan (BMP) enligt 6 kap miljöbalken.

Verksamhetsutövaren och tillsynsmyndigheten måste alltså innan projektet genomförs göra en slags behovsbedömning för att bedöma om den planerade åtgärden ska tillståndsprövas, anmälas eller om åtgärden kan genomföras utan tillståndsprövning eller anmälan. En tillståndsansökan ska innehålla en miljökonsekvensbeskrivning enligt 6 kap miljöbalken.

För de anmälningsärenden som Bygg- och miljönämnden hanterar är det ytterst ovanligt att en MKB lämnas in tillsammans med anmälan och aldrig något som nämnden ställt krav på. Havs- och vattenmyndighetens uppfattning är att det är sällsynt att tillsynsmyndigheterna ställer krav på MKB i ett anmälningsärende.

Det är mer vanligt, jämfört med att ställa krav på MKB, att tillsynsmyndigheten bedömer att den anmälda vattenverksamheten är tillståndspliktig och förelägger om att ansöka om tillstånd. I dessa fall övergår handläggningen till Länsstyrelsen som hanterat alla tillståndspliktiga vattenverksamheter. Utformningen av tillståndsplikten för vattenverksamheter innebär att tillsynsmyndigheten alltid måste göra en bedömning av om den anmälda vattenverksamheten är tillståndspliktig utifrån risk för skada på allmänna och enskilda intressen. Denna bedömning har stora likheter med bedömningen av BMP utifrån kriterierna i nuvarande bilaga 2 i förordning om miljökonsekvensbeskrivningar.

Havs- och vattenmyndighetens uppfattning är att ett krav på MKB i ett anmälningsärende motverkar tanken med att anmälningsförfarandet ska vara enklare,

snabbare och mindre kostsamt. Det är istället lämpligare att besluta om att den planerade verksamheten är tillståndspliktig och att MKB:n får tas fram i tillståndprocessen, vilket också är det vanligaste förfaringssättet enligt Havs- och vattenmyndighetens bedömning.

Nämnden gör bedömningen att hanteringen av ärenden kopplat till anmälningspliktig vattenverksamheten inte kommer att påverkas i någon större omfattning av ett ökat krav på MKB för vissa typer av vattenverksamheter. Anmälningspliktiga ärenden bedöms inte påverkas av krav på MKB.